

Topics

1. [Twee nieuwe donorcentra geopend!](#)
2. [Bloedserieus](#)
3. [Klimaatverandering en CEBaP](#)
4. [HILA & Orgaantransplantatie](#)
5. [Launch app eerste hulp](#)
6. [Eerste hulp bij psychische problemen](#)
7. [Een gewaarschuwd vrijwilliger is er tien waard ...](#)
8. [Elke cent telt](#)
9. [Vrijwilligers met een luisterend oor](#)
10. [FABL - First Aid Blended Learning](#)
11. [Eerste levensreddend reclameblok](#)
12. [Helpen helpt](#)
13. [Scientific Advisory Board](#)
14. [Pierre Zachée in Laos](#)
15. [Helemaal sociaal](#)
16. [13.340 helpende vrijwilligers](#)
17. [Jeugdmanual](#)
18. [Zotte zomer van Rode Kruis-Vlaanderen](#)
19. [128 keer bloed ingezameld bij bedrijven!](#)
20. [10.385 nieuwe plasmadonoren](#)
21. [397.576 geslaagde donaties](#)
22. [Bijna 1 op 2 bloeddonoren jonger dan 35 jaar!](#)
23. [670.557 veilige bloedproducten geleverd](#)
24. [Playmobilvrijwilliger breekt records!](#)
25. [Iedereen heeft recht op vakantie](#)
26. [45.406 mensen volgden een eerstehulpopleiding](#)
27. [671 vrijwilligers die bruggen bouwen](#)
28. [730 gezellige Zorgbibvrijwilligers](#)
29. [250 voogdijdossiers geopend](#)
30. [830 extra noodopvangplaatsen voorzien](#)
31. [1.389 personeelsleden geven elke dag het beste van zichzelf](#)
32. [Rode Kruis-Vlaanderen & wetenschap ...](#)
33. [Restoring Family Links: 50 vermiste personen opgespoord](#)
34. [Actief in 17 landen](#)
35. [733 mensen volgden een opleiding internationaal humanitair recht](#)

Twée nieuwe donorcentra geopend!

Misschien las je er al iets over in de pers: we hebben er sinds het najaar van 2019 twee donorcentra bij! In oktober openden we in Roeselare een nieuw donorcentrum, in november openden we onze deuren in Sint-Niklaas. De twee centra liggen vlak aan het station, om ook de pendelaars te overtuigen bloed of plasma te komen geven.

Want plasma, dat hebben we heel erg nodig. Niet alleen omdat het geelachtige goedje levens redt, ook omdat we van de federale overheid de opdracht kregen om elk jaar 5% meer plasma in te zamelen.

Plasma wordt onder andere gebruikt om patiënten met ernstige stollingsstoornissen te helpen of bij massaal bloedverlies. Ook pasgeboren kindjes met zware geelzucht hebben plasma nodig. Daarnaast worden van plasma ook heel wat levensreddende medicijnen gemaakt. Ook wanneer je bloed geeft, geef je plasma. Want uit je bloeddonatie halen we zowel rode bloedcellen als bloedplaatjes als plasma. Als jij binnenkort langskomt in Roeselare of Sint-Niklaas, of in één van onze andere donorcentra of mobiele bloedinzamelingen ... dan zeggen wij nu al: merci voor je donatie! ❤️

**BLOED
SERIEUS**

Bloedserieus

Studenten. Ze worden vaak geassocieerd met feestjes bouwen en de consumptie van bruisend gerstenat. Maar de studenten van Bloedserieus, die bewijzen het tegendeel!

Bloedserieus, dat zijn bloedinzamelingen voor en door studenten. In elke studentenstad staan studenten klaar om twee keer per jaar bloedinzamelingen te organiseren, te promoten en te ondersteunen. En met succes: ook dit jaar kwamen 11.869 studenten gaven bloed in Antwerpen, Brussel, Diepenbeek, Gent, Kortrijk en Leuven. En daar zaten 4.633 nieuwe donoren bij! Op www.bloedserieus.be vind je alle info over de eerstvolgende inzamelingen voor Bloedserieus!

Impact van de klimaatverandering op onze werking

Reuzentekens die hun intrede doen, tijgermuggen die steeds dichterbij ons land komen, hittegolven, orkanen en andere extreme weersomstandigheden: de klimaatverandering liet zich het voorbije jaar meer dan eens voelen.

En die verandering heeft niet alleen voor onze leefomgeving gevolgen. Ook de impact op hulporganisaties zoals de onze is niet te onderschatten. Wij voelen de gevolgen van de klimaatverandering op vlak van één van onze belangrijkste activiteiten: eerstehulpverlening. Ons Centre for Evidence-Based Practice (CEBaP) maakte een wetenschappelijke analyse die alle bestaande risicoclassificatiemodellen voor massamanifestaties (muziekconcerten, festivals, sportevenementen ...) in kaart brengt. Deze modellen maken voorspellingen van het aantal patiënten dat binnenkomt in een eerstehulppost en van het aantal patiënten dat vanuit deze hulppost wordt afgevoerd naar het ziekenhuis. De modellen leggen ook de factoren bloot die deze aantallen beïnvloeden. Zo gaan een hogere temperatuur en luchtvochtigheid gepaard met een hogere instroom van patiënten op eerstehulpstations én een hoger aantal patiënten dat naar het ziekenhuis afgevoerd moet worden.

Op basis van eigen analyses van de hulpverlening bij 45.535 verzorgingen op muziekfestivals, stelt de hulpdienst van Rode Kruis-Vlaanderen vast dat er voor elke temperatuurstijging van 1 graad Celsius 93 verzorgingen extra per festivaldag plaatsvinden. De klimaatverandering vormt dus een grotere belasting van de hulpverlening tijdens massamanifestaties en vraagt dus ook om een grotere inzet van middelen.

Maar wist je dat de opwarming van het klimaat ook effect heeft op onze bloedvoorraad en onze internationale hulpverlening? Lees er meer over op onze website!

HILA & orgaantransplantatie

Het Histocompatibiliteit en Immunogenetica Laboratorium (HILA) waar alle testen in het kader van orgaan- en stamceltransplantatie worden uitgevoerd bleef in 2019 tien kaarsjes uit. Dat vierden we op 1 mei met een groots symposium om de technische en medische evolutie van het labo in de verf te zetten. In de voorbije tien jaar groeide HILA immers uit tot een key player in de ontwikkeling van gepersonaliseerd matchadvies in orgaan- en stamceltransplantatie en -transfusie.

Project over parameters bij niertransplantatie

TEMPLATE, het wetenschappelijke project van HILA en KU Leuven waarin de kritische parameters bij de afstoting en de overleving van de getransplanteerde nier diepgaand worden bestudeerd, kreeg in 2019 veel aandacht van de nationale en internationale transplantatiewereld. De resultaten werden gepubliceerd in toonaangevende vakliteratuur en één van de artikels werd geselecteerd als top 10-artikel van 2019 door het prestigieuze *The American Journal of Transplantation* (zie ook Senev et al. 2019).

Eerste hulp in je broekzak!

Sinds 1 april haal je eerstehulptips uit je broekzak, want sindsdien kan je onze app eerste hulp downloaden! Dankzij de eerstehulpapp krijg je de pap in de mond: wat doe je het best bij een snijwonde? Of werd je beste vriend net gebeten door een kwal en twijfel je of je nu wel of niet over de beet moet plassen?*

Ook bij ernstigere gebeurtenissen zoals bewustzijnsverlies of hartstilstand krijg je bijstand van de app.

100.000 downloads

Maar de app is niet alleen heel handig als hulpmiddel om eerste hulp toe te dienen. Je kan er ook eerste hulp door leren, of je kennis ervan opfrissen. Dat kan dankzij handige lesjes, quizjes en video's. Je krijgt er natuurlijk geen officiële erkenning voor, maar dankzij deze theorie heb je toch al enige notie van eerste hulp. En daar zijn jullie duidelijk blij om, want op 8 maanden tijd werd onze app niet minder dan 100.000 keer gedownload! België werd weer een tikkeltje veiliger en zelfredzamer in 2019. 😊👍

*Niet plassen. Wel lauw water erover gieten en eventuele stekeltjes verwijderen.

Tenzij je een awkward momentje wil creëren zoals Monica, Chandler en Joey uit Friends. 😊

Eerste hulp bij psychische problemen

Eén Vlaming op vier krijgt ooit te maken met psychische problemen. En daarover praten is vaak nog een grote drempel. Mensen uit de omgeving voelen zich onzeker over hoe ze best reageren als iemand het psychisch moeilijk heeft. Want in tegenstelling tot iemand met lichamelijke klachten, is het bij personen die het psychisch moeilijk hebben meestal niet meteen duidelijk hoe je daar als naaste iets kan aan doen. Daarom werkten we samen met negen partners een opleidingspakket Eerste hulp bij psychische problemen (EHBP) uit.

Dat pakket mikt op de brede bevolking: iedereen die beter wil leren omgaan met volwassenen die zich niet goed in hun vel voelen. We willen mensen helpen om zelf te durven helpen in hun eigen omgeving.

31 concrete tips

Daarom schreven we ook een boek met 31 concrete tips die je in bijna elke situatie kunnen helpen om eerste hulp te bieden. Elke tip wordt concreet toegelicht én we geven je specifieke zinnen die je beter wel of niet kan gebruiken. Bij twaalf specifieke situaties (zoals bij stress, rouw, angst, zelfmoordgedachten ...) worden deze tips verfijnd en verder aangevuld met tips specifiek voor deze situatie.

Wil jij ook iemand kunnen helpen?
Koop dan ons handboek op onze website: www.rodekruis.be/ehbp

Een gewaarschuwd vrijwilliger is er tien waard ...

Tijdens de Antwerp Ten Miles & Marathon van 2018 rees de temperatuur de pan uit. Vele lopers kregen het moeilijk door de hitte. Om nog beter voorbereid te zijn in 2019, herbekeken we onze aanpak voor het loopevent. Zo kregen hulpverleners een extra briefing over hyperthermie (oververhitting). De communicatiestructuur werd geoptimaliseerd zodat de samenwerking met politie, brandweer en de reguliere ziekenwagens vlekkeloos kon verlopen én de hulppost op de Grote Markt werd uitgebreid. Die kon dan eenvoudig worden ingezet als Vooruit-geschoven Medische Post bij een grote toeloop van slachtoffers.

Ten slotte deden we zoveel mogelijk aan live registratie. Daardoor wisten we steeds hoeveel slachtoffers er aanwezig waren in onze hulpposten. Dat maakte het mogelijk om nog sneller in te grijpen en op te schalen als dat nodig bleek. Bovendien maakten we twee MUG-teams mobiel door hen een ziekenwagen te bezorgen.

Ook dit jaar stonden meer dan 100 Rode Kruisvrijwilligers klaar om alle lopers én hun supporters te helpen in geval van nood. Denk je eraan om ook deel te nemen aan de Antwerp Ten Miles & Marathon? Dan wensen we je alvast veel succes! 🏃🏃

Elke cent telt

In afwachting van de cijfers voor ons financieel jaarverslag, maken we hier graag van de gelegenheid gebruik om een wel héél bijzondere vrijwilliger in de bloemetjes te zetten. Al tien jaar lang werkt Hugo Lasat, CEO bij Degroef-Petercam, als vrijwilliger binnen ons financieel comité. Hij staat ons onder andere bij met advies over beleggingen en andere financiële vraagstukken.

Hugo wilde altijd al iets doen voor Rode Kruis-Vlaanderen. *“Maar ik ben bang van naalden, dus bloed geven zit er niet in”,* vertelt de financieel expert. *“Op deze manier kan ik toch ook een nuttige en waardevolle bijdrage doen, door te helpen vanuit mijn eigen expertise.”*

Dank je wel voor je inzet en je jarenlange engagement, Hugo!

P.S. Het financieel jaarverslag van 2018 kan je, in afwachting van dat van 2019, op onze website bekijken!

Vrijwilligers met een luisterend oor

Onze dienst Dringende Sociale Interventie (DSI), dat is misschien wel de meest verborgen parel van het Rode Kruis. De hulpverleners van DSI staan klaar met een luisterend oor en psychosociale bijstand wanneer er zich ingrijpende gebeurtenissen voordoen.

Dat deden ze ook in 2019: de hulpverleners van DSI werden 13 keer opgeroepen voor een Psycho-sociaal Interventieplan. Dat wil zeggen dat de teams gevraagd werden zich klaar te houden om eventuele slachtoffers op te vangen. Daarnaast werden ze 11 keer ingeschakeld voor interventies bij bedrijven en organisaties en brachten ze 17 repatriëringen tot een goed einde. Bij zo'n repatriëring helpen de vrijwilligers op vraag van Buitenlandse Zaken Belgen in het buitenland die niet langer over eigen middelen beschikken om terug te keren. Ze halen hen bijvoorbeeld op aan de luchthaven en begeleiden de persoon in kwestie naar een (nood)opvangplaats.

Voelbare impact

Op 25 januari 2019 vond er een brand en nadien een ontploffing plaats in een houtverwerkingsbedrijf in Anzegem. De vrijwilligers van DSI West-Vlaanderen werden gealarmeerd en volgden samen met de psychosociale manager van de FOD Volksgezondheid de situatie op.

De slachtoffers werden naar UZ Leuven en UZ Gent overgebracht. Dat laatste ziekenhuis ging in op de vraag of ze een ondersteuningsteam wensten. Twee vrijwilligers van DSI Oost-Vlaanderen gingen zo snel mogelijk ter plaatse voor psychosociale ondersteuning aan de families van de zwaargewonde slachtoffers en het overleden slachtoffer.

Achteraf mochten deze vrijwilligers complimenten ontvangen van zowel het ziekenhuis als de betrokken beleidsmakers, voor de voelbare impact die het werk van de vrijwilligers had op de families en naasten. En voor dat voelbaar effect, daar doen we het natuurlijk voor. We willen ook nog eens via deze weg onze steun aan de betrokken families en kennissen betuigen.

Levensreddende opleidingen eerste hulp in Afrika

In onze Afrikaanse partnerlanden (o.a. Tanzania, Zuid-Afrika, Rwanda, Lesotho, Malawi, Zimbabwe ...) is de vraag naar eerste-hulptrainingen erg groot. Eerste hulp kan er immers nóg meer levens redden dan hier: sommige gemeenschappen leven ver van een stad en wonen dus ver van het ziekenhuis af. Bovendien zijn de middelen in de lokale Rode Kruisverenigingen beperkt en is het niet evident om eerste-hulpopleidingen te organiseren. Daar helpen we graag bij!

Digitalisering

Ook in Afrika geraken steeds meer mensen verslingerd aan hun smartphone. Daarom ontwikkelden we een blended learning training: eerst leer je de theorie van de opleiding via een app, met filmpjes en quizvragen. Vervolgens is er één dag een klassikale opleiding waarbij de focus ligt op het inoefenen van de handelingen en technieken. In 2019 werd de app ontwikkeld en getest én leidden we 12 trainers in Rwanda en Zuid-Afrika op om de lessen te geven. Ondertussen loopt er een pilootproject om deze First Aid Blended Learning (FABL) in te zetten voor bedrijfseerste-hulp in Rwanda. Op die manier hopen we binnenkort met hetzelfde aantal trainers veel meer mensen te kunnen opleiden. Wordt vervolgd!

Eerste levensreddend reclameblok

In januari 2019 zorgden Rode Kruis-Vlaanderen en tv-zender VIER voor een primeur: we stuurden het allereerste levensreddend reclameblok de ether in! 😊

En die reclamespot stond ook nog eens in prime time geprogrammeerd: de kijkers van Topdokters kregen tijdens de onderbrekingen enkele nuttige eerste-hulptips mee, in een absurd jasje.

Samen met tekenaar MATT werden enkele scenario's uitgetekend die om koelbloedige actie vroegen. Een wonde stelpen, iemand die een epileptische aanval krijgt helpen ... Met een vleugje humor en grappige accenten maakten we het Vlaamse publiek attent op het belang van eerste hulp.

Niet gezien? Bekijk de spotjes op onze sociale media!

Helpen helpt

In 2019 gingen we een wijsheid verspreiden die onze vrijwilligers al lang kenden: helpen helpt, in alle richtingen. Want van iets goed te doen voor iemand anders, ga je je ook zélf beter voelen. En dan wordt het kruis een cirkel - een magisch moment waaraan zowel de geholpene als de helper een goed gevoel overhoudt.

Dat gevoel hebben we vastgelegd in enkele filmpjes. Daarmee wilden we iedereen die iets voor iemand anders wil doen, overtuigen om vrijwilliger voor onze organisatie te worden. Want zonder onze vrijwilligers zouden we niet in staat zijn om zoveel moois te verwezenlijken - in eigen land, of over de landsgrenzen heen.

Kijk bijvoorbeeld naar het filmpje van Ria en Madeleine. Daar krijgt iedereen het toch een beetje warmer van? 😊

CEBaP: net zoals het Rode Kruis internationaal verankerd

Rode Kruis-Vlaanderen hecht heel veel waarde aan wetenschappelijk onderzoek. Dat onderzoek zorgt ervoor dat we steeds efficiënter kunnen helpen en ook naar de lange termijn kunnen kijken. Op die manier kunnen donaties van het publiek een zo groot mogelijk effect bereiken. Vanuit die optiek voeren we ook zélf wetenschappelijk onderzoek uit. Een voorbeeld: CEBaP, ons Centre for Evidence-Based Practice, is betrokken in heel wat (inter)nationale samenwerkingen. In 2019 werden een heel aantal van deze samenwerkingen verder uitgebouwd.

Nationaal niveau

In België is CEBaP heel nauw betrokken bij de activiteiten van Cochrane België. Binnen de wereld van Evidence-Based Medicine wordt de non-profit organisatie Cochrane aanzien als dé referentie voor het creëren en verstrekken van betrouwbare gezondheidsinformatie onder de vorm van systematische reviews. Cochrane België geeft opleidingen in het maken van systematische reviews, waarvoor het overheidssteun krijgt. Twee van onze CEBaP-medewerkers zijn hier nauw bij betrokken. Verder spelen we ook een rol in het ontwikkelen van richtlijnen voor de eerstelijnszorg en denken we mee na over de implementatie en verspreiding van deze richtlijnen via het nationaal platform EBPracticeNet, waar we ook deel van uitmaken. Een nauwe samenwerking met het platform Gezondheid en Wetenschap zorgt dat onze evidence-based eerste hulp informatie in België verspreid wordt.

Internationaal niveau

Op internationaal niveau is CEBaP lid van de ILCOR First Aid Task Force. Voor ILCOR maken we diverse systematische reviews die internationaal verspreid worden. Een voorbeeld hiervan is de review rond het gebruik van suiker bij hypoglycemie bij diabetespatiënten. Ook voor de Europese Reanimatieraad werkt CEBaP mee aan het ontwikkelen van richtlijnen. De eerste hulp *evidence summaries* van CEBaP worden ook gebruikt door het IFRC Global First Aid Reference Centre bij het opmaken van de vijfjaarlijkse *International First Aid and Resuscitation Guidelines*.

Samen met de French Red Cross Research Foundation en diverse andere Rode Kruisonderzoeks- en expertisecentra hebben we ook geijverd voor meer en degelijk onderzoek binnen het IFRC, wat resulteerde in een mooie visietekst in het kader van de opmaak van de IFRC Strategy 2030. Het voorbije jaar werd CEBaP door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) gevraagd om twee systematische reviews te ontwikkelen in het kader van preventie van verdrinking. Onze wetenschappelijke inspanning worden dus niet door de minste opgemerkt!

In 2019 werd de samenwerking met Cochrane nog verder uitgebouwd aangezien CEBaP *Cochrane First Aid* heeft opgericht, een wereldwijd platform dat ijvert voor wetenschappelijk bewijs binnen eerste hulp en een focus op de leek als hulpverlener binnen Cochrane. Cochrane First Aid wil een brug slaan tussen de grote spelers in het veld van eerste hulp (zoals IFRC en ILCOR) en evidence-based gezondheidsinformatie – waarin Cochrane de referentie is. Cochrane First Aid werd gelanceerd in april 2019 en heeft als missie het oprichten van een globaal, onafhankelijk netwerk van personen met interesse in het ontwikkelen, verspreiden en implementeren van kwaliteitsvol onderzoek binnen eerste hulp.

Adviesraad met internationale experts 🧐

Om het onderzoek van Rode Kruis-Vlaanderen in een breder perspectief te plaatsen en aan een kritische blik te onderwerpen, werd een aantal jaar geleden een *Scientific Advisory Board* opgericht. Deze adviesraad wordt voorgezeten door Jimmy Volmink, decaan van de Geneeskundefaculteit van de Stellenbosch Universiteit, en bevat een aantal experts uit de academische en farmaceutische sector. Eén van de recent toegetreden leden, Caroline Fiennes, geeft met haar organisatie *Giving Evidence* advies aan schenkers rond het doneren van geld, gebaseerd op wetenschappelijke evidentie.

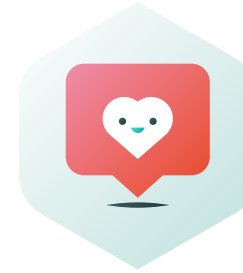

Prof. Zachée in Laos

Em. prof. dr. Pierre Zachée is hematoloog en voorzitter van het Belgisch Beenmergeregister. Na een opleiding in Tropengeneeskunde aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde werd hij vrijwilliger voor Rode Kruis-Vlaanderen.

Met zijn kennis en expertise zet hij zich in voor onze dienst Internationale Samenwerking en voor GAP - het Global Advisory Panel on Corporate Governance and Risk Management of Blood Services in Red Cross and Red Crescent Societies. Een lange naam, maar we leggen het kort uit: GAP stroomlijnt procedures en processen voor nationale Rode Kruisverenigingen die bloed inzamelen. Dat verhoogt de efficiëntie en de veiligheid van het inzamelen, toedienen en bedelen van bloed. Qua structuur valt de GAP onder de Internationale Rode Kruisfederatie.

Professor Zachée trok als Rode Kruisvrijwilliger naar Laos omdat 40% van de bloedvoorraad ter plaatse naar de behandeling van thalassemie en 20% naar de behandeling van dengue gaat. Zo helpen we ook andere landen helpen!

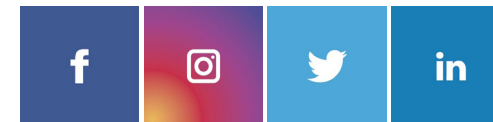
Helemaal sociaal

In 2019 bereikten we iedere Vlaming gemiddeld 10 keer via onze sociale media-kanalen. Via onze Facebookpagina bereikten we in 2019 maar liefst 47.817.277 mensen. Het was deze unieke eenhoorn die met de meeste views ging lopen afgelopen jaar.

Wist je trouwens dat we in de top 30 staan van de #BEHealth 2019 Influencers Twitterlijst? We vertoeven er in het gezelschap van onder andere Stop Darmkanker, FOD Volksgezondheid, UZ Leuven, Kom op tegen Kanker en de Artsenkrant.

Neem zeker eens een kijkje op één van onze sociale media. Eneuh ... Vergeet ons niet te volgen! 😊

13.340 behulpzame vrijwilligers!

Rode Kruis-Vlaanderen is de grootste vrijwilligersorganisatie van België. Zonder onze vrijwilligers zou Rode Kruis-Vlaanderen niet zo'n belangrijke rol kunnen spelen in de vele domeinen waarin het actief is. Sociale hulpverlening, mobiele bloedinzamelingen, kwetsbare jongeren helpen, hulp bij rampen ... noem maar op! Jong en oud zetten zich belangeloos in. Dit jaar telden we 13.340 vrijwilligers. Dat zijn er 300 meer dan vorig jaar!

Professionaliteit

Wist je dat 1 op 5 vrijwilligers tussen de 20 en de 29 jaar is? En 18% van onze vrijwilligers is tussen de 60 en de 70 jaar. De jonge snaken kunnen dus van de ervaren rotten leren ... en omgekeerd! 😊 Bovendien volgen de meeste van die vrijwilligers regelmatig een opleiding, zodat ze steeds op een professionele manier kunnen helpen!

Ben je zelf ook geïnteresseerd om je in je vrije tijd in te zetten voor anderen?
Meld je dan aan op www.rodekruis.be/vrijwilliger

Kinderen kunnen levens redden!

Dat we bij Rode Kruis-Vlaanderen wetenschappelijk onderbouwd aan de slag gaan, dat wist je al wel. Zo ook voor onze internationale projecten.

Ons Centre for Evidence-Based Practice (CEBaP) ontwikkelde een nieuwe leerlijn voor kinderen en jongeren. Zij zijn immers al van op jonge leeftijd in staat om bepaalde eerstehulpvaardigheden onder de knie te krijgen. Naar analogie met de Vlaamse leerlijn die we al enkele jaren hanteren, werd samen met Afrikaanse experts een leerlijn voor Afrikaanse jongeren uitgewerkt.

Deze leerlijn besteedt de nodige aandacht aan de specifieke context waarin zij opgroeien. Die leerlijnen groeiden uit tot een jeugdmanual. Die bevat speciaal door ons ontwikkelde jeugdmaterialen om spelenderwijs eerste hulp aan te leren aan 12- tot 16-jarigen in scholen en in jeugdclubs van het Rode Kruis. Deze didactische materialen zijn net als onze andere African First Aid lesmaterialen wetenschappelijk onderbouwd en perfect aangepast aan de Afrikaanse context, met aandacht voor Afrikaanse gebruiken en materialen. Zo kunnen 13-jarigen leren om een been te spalken na een slangenbeet, en kan een 7-jarige al een brandwonde verzorgen!

Zodra de leerlijn en de trainersmanual klaar waren, hebben enkele van onze eigen ervaren vrijwilligers van Rode Kruis-Vlaanderen de eerste 34 jeugdtrainers opgeleid. Zo kunnen onze collega's in Zimbabwe, Zambia, Malawi en Lesotho in de toekomst zelf instaan voor kwaliteitsvolle eerstehulpopleidingen voor jongeren. We merken dat de jongeren in onze partnerlanden super leergierig zijn en heel gemotiveerd om na deze eerstehulpopleiding hun familie en dorpsgenoten te helpen. En zo wordt de wereld weer een beetje zelfredzamer! 🍌

Zotte zomer voor Rode Kruis-Vlaanderen

Hoewel de zomer doet denken aan heerlijk *chillaxen*, was dat voor de Rode Kruisvrijwilligers iets minder het geval. De zomer was ook dit jaar, naar goede gewoonte, een drukke periode voor onze organisatie en haar Zomerhelden. En zo hebben we het graag! 😊

In totaal stonden we klaar op 1.500 preventieve hulpacties tussen 1 juli en 31 augustus. En naast de grote evenementen zoals Graspop, Rock Werchter of Couleur Café, stonden we ook de hulpdiensten bij waar nodig.

Zo werden we tussen 1 juli en 31 augustus 24 keer gealarmeerd, waarna we acht keer ook werkelijk in actie kwamen. En dat op verschillende manieren: in Vlaams-Brabant rukten we vlak voor de start van Tomorrowland uit voor een waterbedeling, naar aanleiding van lange files na een dodelijk ongeval op de A12. Daarnaast werd het Medisch Interventieplan afgekondigd in Oost-Vlaanderen, toen verschillende mensen op een trein onwel werden door de hitte. Aan het station van Gent-Sint-Pieters richtte ons Snel InterventieTeam (SIT) een Vooruitgeschoven Medische Post in en hielden we zes ziekenwagens stand-by.

Extrema Outdoor

Een ander evenement waarop onze inzet elk jaar opvalt, is de Dodentocht. 2019 was een jubileumjaar waarin het wandelevenement zijn 50e verjaardag vierde. Ruim 300 Rode Kruisvrijwilligers stonden klaar om de 13.000 wandelaars te helpen waar nodig. In totaal werden zo'n 2.500 verzorgingen geregistreerd in één van de 11 hulpposten langs het parcours.

Ten slotte stonden onze vrijwilligers ook weer klaar op de festivals. Zo voerden ze op Extrema Outdoor, een driedaags festival in Houthalen, 412 verzorgingen uit en zetten we 11 ziekenwagens en de nationale commandowagen in. In totaal was de gependeerde tijd van onze vrijwilligers goed voor 1.615 uur. Onze Logistieke Eenheid zette een extra zendmast op om de radiodekking te verzekeren. Die maakt onder andere de communicatie tussen de verschillende hulpdiensten mogelijk.

128 keer bloed ingezameld bij bedrijven!

Ook dit jaar zamelden we bloed in bij bedrijven. Niet minder dan 128 keer gingen we bloed prikken bij mensen op de werkvloer. Makkelijk voor elke werknemer en goed voor onze bloedvoorraad! Wil jij ons ook eens uitnodigen op je werk om samen met je collega's een goede daad te leveren? Dan vind je alle info op www.rodekruis.be/voor-bedrijven

Welke stoere collega is er bang van naalden? 😬

10.385 nieuwe plasmadonoren!

In 2019 kwamen 10.385 nieuwe plasmadonoren het beste van zichzelf geven in onze donorcentra. En dat is goed nieuws, want dat zijn er bijna 2.000 meer dan vorig jaar!

Rode Kruis-Vlaanderen heeft sinds 2017 van de overheid de opdracht om elk jaar 5% meer plasma in te zamelen dan het jaar ervoor. We zijn dus altijd op zoek naar nieuwe donoren! Wil jij graag Team Plasma vervoegen? Op onze website vind je alle locaties waar je terecht kan om plasma te doneren! Sinds kort hebben we bovendien twee nieuwe donorcentra!

Een plasmadonatie kan enkel in een vast donorcentrum omdat er een speciaal afnametoestel nodig is waarmee het plasma van het bloed gescheiden wordt. Anders dan bij een bloeddonatie krijg je immers je rode bloedcellen terug.

Weet je niet goed wat plasma is? Geen zorgen! Dat leggen we je met plezier uit op onze website of in een donorcentrum!

397.576 geslaagde donaties

Je weet ongetwijfeld dat Rode Kruis-Vlaanderen bloed, plasma en bloedplaatjes inzamelt. In 2019 zorgden onze fantastische donoren voor precies 397.576 geslaagde donaties – dat zijn er zo'n 16.000 meer dan in 2018!

Dat indrukwekkende cijfer bestaat uit ...

- 255.762 geslaagde bloeddones
- 126.806 geslaagde plasmadones
- 15.008 geslaagde bloedplaatjesdones

Ben jij één van de donoren die één of meerdere keren kwam doneren?

Merci, held! 🙌

Bijna 1 op 2 bloeddonoren jonger dan 35!

Nét 18 geworden of al enkele jaren voorbij die leeftijd ... Onze bloeddonoren zijn van alle leeftijden. Maar het 'jong bloed' is zeker goed vertegenwoordigd: iets meer dan 40% van onze donoren is jonger dan 35 jaar! En daar zitten natuurlijk ook heel wat studenten tussen - die bijvoorbeeld tijdens Bloedserieus langskomen.

Daarna volgen de 36- tot 49-jarigen – die goed zijn voor meer dan 26% van ons totaal aantal donoren. Ten slotte is ongeveer 1 op de 10 donoren ouder dan 60! Wist je trouwens dat de maximumleeftijd voor een bloeddonatie begin 2019 werd afgeschaft? Nu mag je ook nog na je 71e doneren, als je aan enkele voorwaarden voldoet.

670.557 veilige bloedproducten geleverd

Afgelopen jaar leverden we 670.557 veilige bloedproducten, zowel aan ziekenhuizen in Vlaanderen en Brussel als aan plasmafractioneerder CSL Behring, die van plasma levensreddende medicijnen maakt. Dat zijn er bijna 30.000 meer dan vorig jaar!

We garanderen altijd een maximale veiligheid van onze bloedproducten. Hoe vaak iemand ook doneert, elke keer testen we zijn of haar bloed, plasma of bloedplaatjesconcentraat even grondig. Ons Centraal Laboratorium (CELA) testte alle 397.576 giften op de aanwezigheid van onder andere hiv, hepatitis B en C en syfilis.

Safety first! 😊

Playmobilvrijwilliger verbreekt records!

Wie Rode Kruis zegt, zegt stickers. Al 59 jaar lang verkopen onze vrijwilligers stickers op drukbezochte plaatsen en aan kruispunten. Voor één sticker betaal je vijf euro, waarmee je je lokale Rode Kruisafdeling steunt.

Wat er dan met dat geld gebeurt? Daarmee wordt bijvoorbeeld materiaal aangekocht om de hulpposten op lokale evenementen te ondersteunen. De cyclocross in Zichen-Zussen-Bolder of een benefietfestival van de lokale jeugdbeweging: er wordt steeds gezorgd voor de juiste ondersteuning. Maar denk bijvoorbeeld ook aan de bijstand die we verleenden bij de aanslagen in Zaventem van 22 maart 2016. Ook daar konden we alleen staan omdat iedereen die ooit een sticker kocht, daar in het verleden heeft toe bijgedragen. In 2019 verkochten onze vrijwilligers 661.000 stickers – waarmee onze vrijwilligers het records van 650.000 stickers in 2017 verpulverden. Zeiden we al dat onze vrijwilligers toppers zijn? 😊

Koop jij dit jaar een sticker? Vanaf 23 april kom je ons weer tegen in heel Vlaanderen! Leg die vijf euro al maar klaar! 😊

Iedereen heeft recht op vakantie!

Bij Rode Kruis-Vlaanderen beseffen we dat het niet voor iedereen evident is om op vakantie te gaan – ook al heeft iedereen er wel eens nood aan. Daarom organiseerden we in 2019 20 Aangepaste Vakanties voor mensen met een mentale en/of fysieke beperking én hun mantelzorgers. Ook ouderen zijn welkom op deze vakanties.

Om deze gasten een deugddoende vakantie met zorg op maat te bezorgen in Zorghotel Domein Polderwind vulden we 393 vrijwilligersplaatsen in. Dank aan alle vrijwilligers die één of meerdere keren meekwamen!

Vakantiekampen en Aangepaste Vakantiekampen

Ook voor maatschappelijk kwetsbare kinderen staan onze vrijwilligers klaar. Zo organiseerden we drie Vakantiekampen voor 102 kinderen tussen de 6 en 14 jaar. Daarnaast stonden 42 vrijwilligers klaar voor 46 kinderen met een fysieke en/of mentale beperking, die ook uit een maatschappelijk kwetsbaar gezin komen. Hen bezorgden we een fijne vakantie tijdens de Aangepaste Vakantiekampen.

Wil je zelf helpen om anderen een heerlijke vakantie te bezorgen? Je hoeft hier geen medische kennis voor te hebben. Wij geven je ter voorbereiding een zorginitiatie van één dag. Meld je aan via www.rodekruis.be!

45.406 mensen volgden een eerste hulpopleiding!

In 2019 werd het belang van eerste hulp opnieuw meerdere keren duidelijk. Toen een buschauffeur een man reanimeerde, bijvoorbeeld. Of toen onze app eerste hulp de kaap van de 100.000 downloads bereikte!

En dat is logisch: kennis van eerste hulp kan het verschil betekenen tussen leven en dood. Daarom geeft het Rode Kruis al decennia lang eerste hulpopleidingen: je kan een basiscursus volgen, de opleiding tot Helper volgen, of je leert reanimeren en defibrilleren en met een AED-toestel werken. Ben je actief in het onderwijs? Dan kan je ook een opleiding volgen om kinderen eerste hulp aan te leren!

In 2019 volgden 29.129 mensen een eerste hulpopleiding in hun vrije tijd, bijvoorbeeld bij hun lokale afdeling. 16.277 anderen volgden deze opleiding samen met hun collega's, tijdens een opleiding bedrijfseerste hulp. Ten slotte werden ook via de scholen heel wat leerlingen opgeleid. Je mag je dus weer wat geruster voelen: afgelopen jaar kwamen er weer heel wat potentiële levensredders bij! 😊

Nu jij nog!?

671 vrijwilligers die bruggen bouwen

In 2019 konden we rekenen op 671 Brugvrijwilligers. Zij begeleiden maatschappelijk kwetsbare kinderen, door hen bijvoorbeeld met hun schoolwerk te helpen.

Dit zijn bijvoorbeeld kinderen van wie een ouder of grootouder overleden is, of wiens ouders recent gescheiden zijn. Maar denk ook aan anderstalige nieuwkomers of kinderen van wie de ouders het Nederlands nog niet geheel machtig zijn. Onderwijs kan voor deze kinderen een belangrijke stap naar een betere toekomst zijn. Onze vrijwilligers bouwen letterlijk de brug tussen de school en hun thuis.

Zou jij ook graag kinderen helpen om zich opnieuw of meer thuis te laten voelen in hun schoolomgeving? Op onze website vind je meer informatie over onze Brugvrijwilligers!

730 gezellige vrijwilligers voor Zorgbib!

Zorgbib heeft aandacht voor mensen die kortere of langere tijd in een zorgvoorziening verblijven. Als hun zorgcontext hen verhindert om naar de gewone bibliotheek te gaan, komen de vrijwilligers langs met een boek, cd of dvd én een glimlach om voor ontspanning en gezelschap te zorgen.

Een boek, een bezoek

Bovendien maken die vrijwilligers tijd voor een babbeltje of spelen ze een spelletje met de patiënten of bewoners. Zo proberen we eenzaamheid te bestrijden. Ondertussen staat de teller al op 446 uitleenpunten over heel Vlaanderen. Om die 446 uitleenpunten optimaal te kunnen laten draaien, konden we gelukkig rekenen op 730 vrijwilligers.

250 voogdijdossiers geopend

Elk jaar komen er in ons land jongeren toe uit bijvoorbeeld Afghanistan, Syrië of Palestina zonder hun ouders of een ander meerderjarig familielid. In 2019 vingen onze voogden 250 van deze niet-begeleide minderjarigen op.

Zo'n voogd heeft als taak de belangen van de minderjarige te behartigen en te beschermen. Bij Rode Kruis-Vlaanderen werkten in 2019 acht voogden die elk de zorg op zich namen voor minstens 25 niet-begeleide jongeren.

830 extra noodopvangplaatsen voorzien

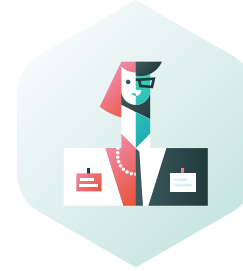
In opdracht van de overheid is Rode Kruis-Vlaanderen verantwoordelijk voor een aantal opvangcentra voor verzoekers om internationale bescherming (voorheen: asielaanvragers). Door een blijvende nood aan extra opvangplaatsen werd ons gevraagd om op enkele bijkomende sites noodopvang in te richten.

Zo werd begin 2019 in Mechelen een noodopvangcentrum geopend. In een vleugel van een voormalig ziekenhuis verblijven momenteel 230 bewoners. In het najaar openden we voor de tweede keer sinds 2015 een tijdelijk opvangcentrum in Leopoldsborg, op de voormalige kazernesite Kwartier Moorslede. Daar vangen we 500 personen op.

Net voor het jaareinde zorgden we voor de kortdurende huisvesting van 100 mensen in een pop-up opvangcentrum. Zij verbleven tot eind januari 2020 in het vakantieverblijf Peace Village in Mesen.

Al onze opvangcentra worden uitgebaat volgens het principe van bed, bad, brood en maatschappelijke begeleiding, met extra aandacht voor de meest kwetsbaren.

2019 is ook het jaar waarin we geschokt werden door de opzettelijke brandstichting in het toekomstige noodopvangcentrum in Bilzen. Een pijnlijk hoogtepunt van groeiend en steeds grimmiger protest tegen de opvang van mensen op de vlucht. Door dit betreurenswaardige incident konden de geplande 140 opvangplaatsen niet meer in 2019 worden voorzien, ook al waren (en zijn) die broodnodig. Momenteel worden nog steeds herstellingswerken uitgevoerd om het gebouw zo snel mogelijk opnieuw operationeel te maken.

1.389 personeelsleden geven elke dag het beste van zichzelf

Alleen al een vluchtige blik op deze website maakt het duidelijk: Rode Kruis-Vlaanderen is op heel wat domeinen actief. Van bloedinzamelingen tot internationale samenwerking, van sociale hulpverlening tot hulp bij rampen: we helpen op vele manieren helpen. Daarvoor doen we in de eerste plaats beroep op zoveel mogelijk vrijwilligers, die steeds klaar staan met enthousiasme en professionaliteit om hun steentje bij te dragen.

Maar om dat alles in nog betere banen te leiden en om het nodige kader te bieden – zowel logistiek als inhoudelijk – kunnen we ook op 1.389 personeelsleden rekenen. Denk daarbij aan boekhouders, psychologen, bloedafnamemedewerkers, kwaliteitsbeheerders, klinisch biologen, dokters, begeleiders in de opvangcentra en wetenschappelijk onderzoekers.

Droom je stiekem ook van een carrière bij Rode Kruis-Vlaanderen? Check dan www.rodekruis.be/jobs! Getalenteerde en zorgzame collega's zijn altijd welkom!

Rode Kruis-Vlaanderen en wetenschap ...

... onlosmakelijk met elkaar verbonden! Wist je dat alle activiteiten van Rode Kruis-Vlaanderen wetenschappelijk onderbouwd zijn? We voeren zowel primair wetenschappelijk onderzoek – dus rechtstreeks in het labo of op het terrein – als secundair wetenschappelijk onderzoek, aan de hand van bestaande wetenschappelijke literatuur.

Het primair wetenschappelijk onderzoek van Rode Kruis-Vlaanderen bestaat zowel uit labo-onderzoek over bijvoorbeeld bloedplaatjes als veldonderzoek over waterprojecten: welk waterpompmodel is het meest geschikt voor de inwoners van Kasungu, een regio in Malawi?

Ons Centrum voor Evidence-based Practice (CEBaP) voert secundair wetenschappelijk onderzoek, waarbij het zich baseert op bestaande studies om richtlijnen te formuleren die onze hulpverlening optimaliseren.

Samen met de Dienst voor het Bloed publiceerden de knappe koppen van Rode Kruis-Vlaanderen in 2019 36 wetenschappelijke publicaties. Dat zijn er drie keer zoveel als vorig jaar - want onze wetenschappelijke pijler wint aan belang. De thema's van deze publicaties zijn heel uiteenlopend: van het wetenschappelijk onderbouwen van de selectiecriteria voor bloed-, plasma- of bloedplaatjesdonoren tot het ontwikkelen van eerstehulpmaterialen voor Afrikaanse kinderen tot inzichten in het leveren van bloed na aanslagen zoals die in Zaventem.

Op www.cebap.org vind je het publicatie-overzicht!

Restoring Family Links: 50 vermiste personen opgespoord!

De voormalige dienst Tracing gaat sinds 2018 door het leven onder de nieuwe naam Restoring Family Links. Deze naam dekt beter de lading van onze activiteiten: naast het opsporen van vermiste familieleden herstellen we namelijk ook het contact tussen familieleden en verlenen we informatie over de Belgische procedure inzake gezinshereniging aan vluchtelingen en subsidiair beschermden.

In totaal spoorden we in 2019 50 vermiste personen op. Dat zijn bijvoorbeeld mensen die het contact met hun familie verloren in de chaos van natuurrampen of conflicten. Ons internationaal Rode Kruisnetwerk zorgt ervoor dat we heel gericht kunnen zoeken op de plaats waar het contact verloren werd. Daarnaast openen we 177 opsporingsdossiers en 217 dossiers voor gezinshereniging.

Aantal opleidingen IHR + 33e conferentie

Internationaal humanitair recht (IHR) is het geheel van regels die de humanitaire gevolgen van een gewapend conflict proberen te beperken. Dit recht beschermt **het leven, de gezondheid en de waardigheid** van personen die niet (langer) deelnemen aan een gewapend conflict. Het beperkt of verbiedt ook het gebruik van bepaalde wapens en methoden in gewapende conflicten.

Het Rode Kruis heeft een sleutelpositie in de verspreiding en ontwikkeling van de regels van het internationaal humanitair recht. In 2019 volgden **733** personen een opleiding, waaronder 599 professionals (journalisten, juristen, militairen en humanitaire actoren) en 134 beleidsmakers.

33e Internationale Conferentie van de Rode Kruis- en Rode Halve Maanbeweging

Van 9 tot 12 december vond de 33ste Internationale Conferentie van het Rode Kruis en de Rode Halve Maan plaats. Dit is een vierjaarlijkse conferentie die alle componenten van de Internationale Rode Kruis- en Rode Halve Maanbeweging (ICRC, IFRC en 192 Nationale Verenigingen) samenbrengt met de Statenpartij bij de Verdragen van Genève.

Op de conferentie dit jaar waren 187 van de 192 nationale verenigingen van het Rode Kruis of de Rode Halve Maan aanwezig. Ook alle 196 landen die de verdragen van Genève van 1949 ratificeerden waren uitgenodigd, en daarvan kwamen er 168 naar Zwitserland. De nationale verenigingen en de staten hadden elk telkens een stem, en wogen dus even zwaar op de besluitvorming.

Dit jaar werden in totaal 8 resoluties aangenomen:

1. Bringing IHL home: een plan om IHR beter te implementeren in eigen land
2. Meer aandacht voor mentale en psychosociale noden van gemeenschappen getroffen door gewapende conflicten, natuurrampen en andere noodsituaties.
3. Time to act: samen nog meer en beter pandemieën en epidemieën aanpakken
4. Restoring Family Links: met respect voor de privacy van zoekenden en gezochte – ook wat betreft persoonlijke data.
5. Vrouwen en leiderschap binnen de humanitaire actie van de Internationale Rode Kruis- en Rode Halve Maanbeweging
6. Geef vorm aan morgen door vandaag te handelen (Act today, shape tomorrow)
7. Streven naar een beleid bij rampen waardoor niemand uit de boot valt
8. Opvolging van de afgesproken samenwerking tussen de Israëliëse humanitaire vereniging Magen David Adom (ook lid van de Internationale Rode Kruis- en halve maanbeweging) en de Palestijnse Rode Halve Maanbeweging. Deze samenwerking werd opgezet in 2005 en de Internationale beweging houdt daar vinger aan de pols om te ondersteunen waar nodig.

Elke nationale Rode Kruisvereniging heeft nu vier jaar de tijd om alle engagementen te gaan implementeren, al dan niet in samenwerking met de andere partners binnen de Rode Kruisbeweging en de staten. We'll keep you posted!

Actief in 17 landen

Rode Kruis-Vlaanderen was in 2018 op internationaal vlak actief in 17 landen in en 4 continenten: Afrika, Zuidoost-Azië, het Midden-Oosten en Midden-Amerika. In totaal hebben onze projecten er, direct of indirect, een positieve impact gehad op de levenssituatie van naar schatting 520.000 mensen.

Wat we allemaal doen?

- In Tanzania leiden we bijvoorbeeld eerstehulpverleners op om zélf eerstehulpopleidingen te geven. De kennis van eerste hulp is daar nog belangrijker, want in deze delen van de wereld is de nabijheid van een ziekenhuis of zelfs een dokter niet zo vanzelfsprekend als bij ons.
- Daarnaast zetten we heel erg in op rampenparaatheid. In plaats van nà de ramp hulp te bieden, proberen we al zoveel mogelijk te anticiperen op mogelijk natuurrampen. Dat kan in de vorm van cash preparedness waarmee we ervoor zorgen dat wanneer een ramp toeslaat, het plaatselijke Rode Kruis kan helpen door cash uit te delen. Getroffen families kunnen zo zelf beslissen waaraan ze dat spenderen om zo hun zelfredzaamheid te vergroten. Het zorgt er ook voor dat de lokale economie niet ineens stuikt. Een ander programma binnen de rampenparaatheid is *Early warning – Early action*. Hierbij worden mensen die in een streek wonen die door natuurrampen wordt bedreigd, tijdig opgeleid om zich voor te bereiden en zo goed mogelijk te reageren op het moment van de crisis.
- In Zuidoost-Azië en het Midden-Oosten verleenden we bijstand aan mensen getroffen door noodsituaties ten gevolge van conflicten of natuurrampen door het verstrekken van basisbenodigdheden (bv. voedsel of hygiënekits), medische behandeling of psychosociale begeleiding.